

1. Браже Т. Г. Принципы оценки деятельности андрагога [Текст]: (Образование взрослых) / Т.Г. Браже // Педагогика. – 2000.– № 6. – С.18-20.
2. Змеев С. И. Основы андрагогики / С.И. Змеев. – М.: Наука, 1999.
3. Змеев С. И. Становление андрагогики: развитие теории и технологии обучения взрослых: автореф. дис. на соискание науч. степени доктора пед. наук: спец. 13.00.01 «Общая педагогика, история педагогики и образования» / С.И. Змеев. – М., 2000. – 44 с.
4. Змеев С. И. Технология образования взрослых: учеб. пособ. / С.И. Змеев. – М.: Академия, 2002. – 160 с.
5. Протасова Н. Г. Теоретико-методичні основи функціонування післядипломної освіти педагогів в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Н.Г. Протасова. – К., 1999. – 433 с.
6. Сігаєва Л. Є. Мартіросян О. Ш. І. Неперервна освіта для дорослих історико-педагогічний аналіз / Л. Сігаєва, О. Мартіросян // Педагогічний процес: теорія і практика Зб. Наук Праць Вип.3. К .: ІНТЕРТЕХНОДРУК, 2007. – С. 183- 195.
7. Сорочан Т. М. Розвиток професіоналізму педагогічних працівників у системі післядипломної педагогічної освіти на андрагогічних засадах [Електронний ресурс] / Т.М. Сорочан, О.М. Рудіна. – Режим доступу: http://www.loippro.lg.ua/conf_rozv_prof.doc (21.03.2014).
8. Чхайло Л.М. Андрагогіка: особливості і проблеми навчання дорослих (збірник матеріалів конференції: Кіровоград, 2015)

УДК 372

Кочук А.В.,
студентка магістратури ННІ
іноземної філології ЖДУ ім. Івана Франка
allakochuk@gmail.com

РОЗВИТОК КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Оновлення системи освіти в сучасній Україні, перехід до особистісного розвитку учня вимагає змін і в системі сьогоденної старшої школи. Ця система освіти повинна орієнтуватися на формування в учнів готовності вирішувати важливі питання, які ставить перед ними сучасне життя. Саме в цих умовах особливого значення набуває розвиток та формування критичного мислення старшокласника.

За концепцією Нової української школи сьогодні вже неможливо навчати дітей традиційно: у центрі навчально-виховного процесу має бути учень [1], тобто дитині замало дати лише знання, ще й потрібно навчити користуватися ними. Методи та види навчального процесу повинні все більше набувати форми, наближеної до реальних умов спілкування. Тому слід широко використовувати творчі, проектні та інтерактивні форми роботи в

процесі навчання ІМ.

При запровадженні критичного мислення знання учнів засвоюються набагато краще, тому що інтерактивні методики розраховані не на запам'ятовування, а на вдумливий, творчий процес пізнання навколишнього світу, на постановку проблеми та успішний пошук її вирішення.

Сьогодні метод проектів – це спосіб організації самостійної діяльності учнів, який інтегрує проблемний підхід, групові методи, рефлексивні, дослідницькі, пошукові та інші методики [4].

Метод проектів виник у 1920-і рр. у школах США. Технологія проектів успішно розвивалася завдяки педагогічним ідеям американського психолога та педагога Дж. Дьюї, а також його послідовників, зокрема й на Україні (Е.Г. Арванітополо, Ю.Г. Безвіна, Р.І. Борисової, С.Ю. Ніколаєвої, Г.І. Подосиннікової, І.І. Сокол, І.О. Шишової та ін.). Проте питання розвитку критичного мислення засобами проектів залишається, в свою чергу, недослідженим та потребує уваги науковців та методистів.

Сьогодні метод проектів – це спосіб організації самостійної діяльності учнів, який інтегрує проблемний підхід, групові методи, рефлексивні, дослідницькі, пошукові та інші методики [1].

Метод проектів розвиває креативність дитини, уміння орієнтуватися в інформаційному просторі та самостійно вибудовувати свої знання. Уміння, що здобуваються школярем у процесі проектування, формують ключові компетенції учня:

- ✓ трудові;
- ✓ комунікативні;
- ✓ соціальні.

У сучасній системі освіти України поряд з такими методами, як навчання у співпраці, дискусії, портфоліо учня, метод проектів, – найповніше відображаються основні принципи особистісно-орієнтованого підходу. За своєю суттю метод проектів передбачає необхідність диференціації навчання, орієнтацію на особистість учня, його потреби і можливості, базується на принципах співробітництва та включення школярів до активних видів діяльності.

Отже, розвиток критичного мислення за допомогою проектною методикою є однією з нових педагогічних технологій навчання іноземної мови в старшій школі, що співвідноситься з основними завданнями сучасної шкільної освіти. Метод проектів знаходить все більше застосування при навчанні учнів у цілому. Доцільність використання проектною методикою в старшій школі пояснюється тим, що її сутність відповідає основним психологічним особливостям старшокласників, їхнім мотивам і потребам та дозволяє найповніше розкрити особистість учня.

Література

1. Арванітопуло Е.Г. Проектна методика навчання англійської мови на старшому ступені ліцею: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Е.Г. Арванітопуло. – К., 2006. – 24 с.
2. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення,

викладання, оцінювання / наук. ред. С. Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.

3. Нова українська школа / [Л. М. Гриневич, О. Б. Елькін, С. А. Калашнікова та ін.]. – Київ: Міністерство освіти та науки України, 2016. – 34 с.

4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: Учеб. пособие для студентов пед. вузов и системы повыш. квалификации пед. кадров / Е.С. Полат, М.Ю. Бухаркина, М.В. Моисеева, А.Е. Петров // Под ред. Е.С. Полат. – М. : Академия, 1999. – 224 с.

УДК 371

Кравець А.Ю.

студентка магістратури Житомирського
державного університету
імені Івана Франка ННІ іноземної філології
anich.kravets@gmail.com

ФОРМУВАННЯ ДИСКУРСИВНОЇ КУЛЬТУРИ СТАРШОКЛАСНИКІВ НА УРОКАХ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

У ранній юності навчання продовжує залишатися одним із головних видів діяльності старшокласників. Відповідно, формування дискурсивної компетенції в учнів старшої школи обумовлена її значимістю як одного з компонентів міжкультурної комунікації. Формування різносторонньої особистості передбачає можливість вивчати й аналізувати цілісні тексти, опановуючи правила побудови та змісту конкретного висловлювання. Ось чому дискурсивна компетенція має формуватися на етапі старшої школи. Так, в Загальноєвропейських Рекомендаціях з мовної освіти стверджується, що дискурсивна компетенція – це здатність учнів логічно об'єднувати речення з метою побудови зв'язних відрізків мовлення. Вона включає знання та вміння керувати мовленням у плані тематичної організації, зв'язності та логічної організації висловлювання, його стилю, реєстру, риторичної ефективності [1].

Культура, в свою чергу, є невід'ємною частиною дискурсивної компетенції. Культура, з одного боку, – це особливий світ людини, середовище її проживання, а з іншого боку, це актуальний досвід і зміст внутрішнього світу особистості. Створюючи культуру, людина створює себе. Тому культура є всеохоплюючим феноменом, де людина постає як суб'єкт і об'єкт культурогенезу.

Дискурсивній культурі притаманна зв'язність, логічність, організація. Зазначені якості дискурсу особливо примітні в писемному мовленні, а в усному більш важливі такі, як лексико-граматичний зв'язок, змістова логічність і відповідна організація висловлювання. У процесі його формування на заняттях з іноземної мови старшокласник отримує набір необхідних понять, що описують ту чи іншу ситуацію, інформацію з минулого досвіду у вигляді знань і прикладів поведінки, знання навколишньої дійсності, здатність описати її і виразити свою думку до неї в іншомовній